

1997-10-10

231-4302-97
25 02 127

Enligt sändlista

NATURRESERVATET BERGÖFJÄRDEN I LULEÅ KOMMUN

BESLUT

Med stöd av 7§ naturvårdslagen förklarar länsstyrelsen det område som utmärkts på bifogad karta, bilaga 1, som naturreservat. I och med detta beslut upphävs länsstyrelsens beslut om fågelskyddsområdet 1969-06-06 (IIIR11-45-68) i den del det berör Bockstensrevet. Naturvårdsförvaltaren skall vara länsstyrelsen i Norrbottens län.

UPPGIFTER OM RESERVATET

Reservatets namn:	Bergöfjärden
Kommun:	Luleå
Lägesbeskrivning:	23 km SO Råneå. Gröna (topografiska) kartan 25M SV
Fastigheter:	Brändavagrundet 1:1, Fjärdsgrunden 1:1, Rödbergsclippan 1:1, Bockstensrevet 1:1
Area:	750 ha
Därav landarea:	15 ha
Markägare:	Staten. Marken förvaltas av Statens Fastighetsverk

BESKRIVNING AV RESERVATET

Reservatet omfattar sex stycken mindre öar i Bergöfjärdens yttre del. Öarna är block- och hållmarksrika och karaktäriseras av hedartad vegetation och glesa skogsbestånd. Graden av mänsklig påverkan i området är låg och öarna utgör värdefulla fristäder för skärgårdens växter och djur. Reservatet är även geomorfologiskt intressant som exempel på hur landformer och jordarter formas av väder och vind i landhöjningsområden. Flera av öarna hyser ett rikt fågelliv.

Brändavagrundet. En långsmal ö på 2 ha med blockrika stränder. Fältvegetationen är gräsdominerad och skogen utgörs av ett lundartat björkbestånd.

Inre,- Mellersta- och Yttre Fjärdsgrunden. De tre öarna ligger på rad i nordväst-sydostlig riktning och är av storlekarna 4, 2 respektive 4 ha. Öarna är torra med en

1997-10-10

231-4302-97

25 02 127

hedartad flora. De blockiga stränderna kantas av lövbårdar. Inre och Yttre Fjärdsgrunden bär i centrala delar granskog med inslag av björk, tall och asp. Mellersta Fjärdsgrundet har en lägre topografi och skogen domineras istället av björk. Ett flertal strandvallar förekommer på Yttre Fjärdsgrundet. På denna ö finns reservatets enda bebyggelse i form av ett par stugor med tillhörande hamn och stenpir. *Ripor* har påträffats häckande på Yttre Fjärdsgrundet där det också syns spår efter *hackspettar*. Även på Inre Fjärdsgrundet syns hackspettshack i björk och på ön förekommer även bl a *grågås*, *fisk-* och *skrattnås*.

Rödbergsklippan. Låglänt ö på 1,6 ha. Öns norra del bär björkskog medan den södra delen utgörs av hållmark med en enda vidkronig tall.

Bockstensrevet. Ön som har en storlek av 1,4 ha utgörs av ett lågt, långsmalt stengrund med långgrunda stränder, en riklig gräsvegetation och ett fåtal låga lövträd. Bockstensrevet med omgivande vattenområde avsattes 1969 som fågelskyddsområde, bland annat på grund av dess rika förekomst av häckande *grågås*.

På Brändavagrundet finns fornlämningar av äldre tiders fiskelägen i form av husgrunder och gistgårdsrösen. Även Inre Fjärdsgrundet har nyttjats vid fiske. Den raserade stugan med tillhörande gistgårdsrösen är dock av betydligt yngre ålder.

ÄRENDETS BEREDNING

Kronholmarna i Norrbottens skärgård (med undantag för Brändöskäret 1:1 och Sandön 5:1 Tjuvholmen) avsattes genom Domänverkets beslut 1988-09-05 som domänreservat. Vid Domänverkets bolagisering 1992 beslutades att samtliga kronholmarna skulle kvarstå i statens ägo och under Statens fastighetsverks förvaltning.

Naturvårdsverket och Statens fastighetsverk (SFV) slöt 1995-10-27 en överenskommelse om att mark med särskilt stora naturvärden skulle kunna förordnas som naturreservat utan ersättningsanspråk från SFV. I överenskommelsen ingick bland annat kronholmarna. Regeringen gav i uppdrag till berörda länsstyrelser att med utgångspunkt i överenskommelsen besluta om erforderliga förordnanden enligt naturvårdslagen (1964:822).

Länsstyrelsen har nu utrett naturvärdena på kronholmarna. Brändavagrundet, Fjärdsgrunden, Rödbergsklippan samt Bockstensrevet bedöms ha så höga naturkvaliteter att bildande av naturreservat är motiverat.

ÄNDAMÅLET MED RESERVATET

Ändamålet med reservatet är att bevara de ingående öarnas naturliga successioner, flora och fauna. Ändamålet är även att bevara de typiska landformer och jordarter vilka bildats och fortfarande bildas till följd av vind- och vågverkan på de nya stränder som genom landhöjningen reser sig ur havet. Vidare ska reservatet skydda öarnas många fornlämnings- och kulturmiljöer. Inom ramen för detta mål skall reservatet även ge möjlighet till naturupplevelser, friluftsliv och vetenskaplig forskning i orörd natur.

1997-10-10

231-4302-97

25 02 127

RESERVATSFÖRESKRIFTER

För att trygga ändamålet med naturreservatet förordnar länsstyrelsen med stöd av 8-10 §§ naturvårdslagen samt 9 och 10 §§ naturvårdsförordningen att i beslutet angivna föreskrifter samt vård- och förvaltningsbestämmelser skall gälla beträffande naturreservatet.

A. Föreskrifter enligt 8 § naturvårdslagen om inskränkningar i markägares och annan sakägares rätt att förfoga över fastigheter inom reservatet.

Utöver vad som eljest gäller är det förbjudet att:

1. Avverka eller utföra annan skogsbruksåtgärd
2. Ta bort eller upparbeta stående eller liggande döda träd
3. Skada eller förändra mark eller vegetation så väl på land som på havsbotten, till exempel genom att anlägga väg, anordna upplag, gräva, schakta eller dika
4. Sätta upp tavla, plakat eller skylt
5. Jaga på reservatets landområden samt vattenområden intill 100 meter från land. Länsstyrelsen kan dock tillåta skydds jakt inom reservatet.

Vidare är det utan länsstyrelsens tillstånd förbjudet att:

6. Uppföra eller utöka byggnad eller anläggning
7. Muddra i syfte att uppföra båtled samt för att uppföra pirar eller annan ankoringsplats
8. Anlägga luft- eller markledning

Utän hinder av ovanstående föreskrifter är det dock tillåtet för stugägare att utföra siktröjning av strandskog som ligger i omedelbar anslutning till huvudbyggnad. Inom det område som hävdas som tomt är det också tillåtet att ta reda på fallna träd eller träd som riskerar falla samt att utföra markanläggningar. Som hävdad tomt räknas i detta sammanhang ett område inom 25 meters radie från huvudbyggnad. Åtgärder utanför detta område erfordrar länsstyrelsens tillstånd.

Ovanstående föreskrifter skall inte utgöra hinder för underhåll av befintliga stigar, enslinjer, sjömärken eller de åtgärder som erfordras för reservatets vård och skötsel.

Utän hinder av ovanstående föreskrifter får renskötsel utövas i enlighet med Rennäringslagen. Lokalisering och utformning av eventuella nya anläggningar samt ändring av befintliga anläggningar skall dock ske i samråd med länsstyrelsen (20 § naturvårdslagen).

Inom reservatet får fiske bedrivas i enlighet med bestämmelserna i gällande fiskelag.

B. Föreskrifter enligt 9 § naturvårdslagen om markägarens skyldighet att tåla visst intrång

1997-10-10

231-4302-97

25 02 127

Ägare och innehavare av särskild rätt förpliktas tåla de åtgärder och anläggningar som erfordras för:

1. Reservatets vård och skötsel
2. Besökande allmänhet
3. Sjösäkerhet

C. Föreskrifter enligt 10 § naturvårdslagen om vad allmänheten har att iaktta inom reservatet

Under perioden 1/5-31/7 råder förbud att landstiga eller varaktigt uppehålla sig närmare än 200 meter ifrån ön Bockstensrevet.

Reservatet är i övrigt tillgängligt enligt allemansrätten. Förutom de inskränkningar som följer av andra lagar och förordningar gäller förbud att:

1. Skada mark eller vegetation, även döda stående eller liggande träd
2. Störa djurlivet
3. Elda direkt på klipphällar

D. Föreskrifter enligt 9 § naturvårdsförordningen rörande naturvårdsförvaltningen av reservatet.

1. Länsstyrelsen fastställer de föreskrifter och åtgärder som framgår av bifogad skötselplan, bilaga 2.

Länsstyrelsen kan i särskilda fall medge undantag från gällande reservatsföreskrifter (12 § naturvårdslagen).

GÄLLANDE REGLER

För att skydda det känsliga djurlivet och förhindra skador på vegetationen är det enligt länsstyrelsens beslut 1976-02-10 (11.1291-886-76) förbjudet att köra med motordrivet fordon i terräng på samtliga öar och holmar i Norrbottens skärgård. Enligt beslutet är det dock tillåtet att framföra motordrivet fordon i terräng för bl a följande ändamål:

1. Statliga och kommunala tjänstemän i tjänsteärende
2. Stugägares färd till egen stuga. Härvid skall närmaste väg mellan strand och stugplats användas
3. Parkering av skoter i strandområde i samband med rastning

ÖVRIGT

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, Miljödepartementet enligt bilaga 3.

1997-10-10

231-4302-97

25 02 127

Ett övergripande beslut om vilka av skärgårdens domänreservat som skall omföras till naturreservat har tagits av länsstyrelsens styrelse 97-10-10. Öarna inom Naturreservatet Bergöfjärden ingår bland dessa domänreservat.

I detta ärende har beslut tagits av landshövding Björn Rosengren. Föredragande var avdelningsdirektör Bengt Landström. I den slutliga handläggningen har länsexperten för naturvård Hans Furmark, biolog Camilla Carlsson samt företrädare för rättsenheten deltagit.

Björn Rosengren

Bengt Landström